

PŘÍLOHA INFORMACÍ PRO ORGÁNY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍHO ŘÁDU

INFORMACE O VYDANÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISECH, ČLÁNCÍCH A PUBLIKACÍCH

SBÍRKA ZÁKONŮ 2005

Částka 20 – čís. 70

Nařízení vlády, kterým s vyhláší Chráněná krajinná oblast Český les. Týká se Plzeňského kraje. Účinnost od 1. 8. 2005.

Částka 25 – čís. 90

Nález Ústavního soudu ze dne 25. ledna 2005 ve věci návrhu na zrušení nařízení obce Lipník č. 1/2003 o vyhlášení stavební uzávěry pro část katastrálního území Lipník. Ústavní soud zamítl návrh ministra vnitra na zrušení nařízení obce o vyhlášení stavební uzávěry.

Částka 26 – čís. 91

Úplné znění zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), jak vyplývá z pozdějších změn.

Částka 27 – čís. 92

Vyhláška, kterou se mění vyhláška ČÚZaK č. 31/1995 Sb., kterou se provádí zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 9. 3. 2005.

Částka 28 – čís. 95

Zákon, kterým se mění zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů, a některé další zákony. Účinnost od 1. 4. 2005 s odchylkou.

Částka 30 – čís. 101

Nařízení vlády o podrobnějších požadavcích na pracovní prostředí. Dotýká se stavebního zákona a vyhlášky č. 137/1998 Sb. (OTP), obsahuje některé stavebně technické požadavky na zajištění bezpečnosti práce a ochrany zdraví na pracovišti. Účinnost od 1. 3. 2005.

Částka 33 – čís. 106

Úplné znění zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, jak vyplývá z pozdějších změn.

Částka 42 – čís. 124

Zákon, kterým se mění (mj.) zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 30. 3. 2005.

Částka 43 – čís. 127

Zákon o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). Mění 13 zákonů, mj. stavební zákon, ve kterém se doplňuje ustanovení § 56. Účinnost od 1. 5. 2005.

Částka 49 – čís. 137

Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 240/2004 Sb., o informačním systému o zadávání veřejných zakázek a metodách hodnocení nabídek podle jejich ekonomické výhodnosti. Účinnost od 18. 4. 2005.

Částka 51 – čís. 141

Úplné znění zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách, jak vyplývá z pozdějších změn.

VĚSTNÍK VLÁDY

Částka 3/2005

Seznam platných právních předpisů a směrnic týkajících se činnosti orgánů krajů a orgánů obcí, aktualizovaný k 31. 12. 2004 (jde o předpisy v působnosti: MD, MF, MK, MPaO, MŠMT, MZdr, MZem, MŽP, ČBÚ, ČÚZaK, NBÚ).

VĚSTNÍK MŽP

Částka 1/2005

Seznam platných právních předpisů, resortních předpisů, metodických pokynů, návodů a sdělení platných k 1. 1. 2005 na úsech:

- A. životní prostředí všeobecně,
- B. jednotlivé složky I – VIII,
- C. ostatní.

SPRÁVNÍ JUDIKATURA

Z **nepublikovaného** usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 12. 10. 2004 čj. 6 A 97/2001-39, které se týká formy stanovisek vydávaných orgány ochrany přírody a krajiny podle ustanovení § 12 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Rozšířený senát NSS dospěl k závěru, který se liší od názorů zaujímaných soudy k citovanému ustanovení v posledním období, jakož i od převládající praxe orgánů ochrany přírody. Vyjádřil názor, že souhlasné nebo nesouhlasné stanovisko orgánu ochrany přírody k umístování nebo povolování staveb, jakož i k jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz ve smyslu § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, je rozhodnutím vydávaným ve správním řízení vedeném tímto orgánem z vlastního podnětu, z podnětu jiného správního orgánu, nebo na návrh účastníka řízení.

Z **nepublikovaného** rozsudku Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 13. 12. 2004 čj. 7 As 12/2004-47, který se týká prokazování vlastnického nebo jiného práva k pozemku (stavbě) podle § 58 odst. 2 stavebního zákona.

NSS se v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu zabýval otázkou, zda podle § 58 odst. 2 stavebního zákona je stavebník povinen k žádosti o vydání stavebního povolení v případě, že se změna týká již existující stavby a tato stavba je měněna nástavbou tak, že její konstrukce nepřesahují stávající půdorys stavby, prokazovat vlastnické či jiné právo k pozemku, nebo zda je stavebník povinen prokázat pouze vlastnictví ke stavbě, na které má být nástavba provedena.

Podle názoru krajského soudu v případě, že stavebník hodlá provést nástavbu nebo přestavbu, kterou se nemění půdorysné ohraničení stavby, anebo udržovací práce na této stavbě, postačí, aby stavebník prokázal k žádosti o vydání stavebního povolení stavebnímu úřadu vlastnické právo jen ke stavbě.

NSS označil závěr krajského soudu, že ke zřízení přístavby je stavebník povinen prokázat vlastnické nebo jiné právo k pozemku, zatímco v případě nástavby nebo přestavby (= stavební úpravy), kterou se nemění půdorysné ohraničení stavby, anebo udržovacích prací na této stavbě, postačí, aby prokázal vlastnické právo jen ke stavbě, za zcela nepodložený. V ustanovení § 58 odst. 2 stavebního zákona zákonodárce nerozlišil, že by právo k pozemku nebo stavbě měl stavebník prokazovat rozdílně při zřízení stavby, změně stavby nebo udržovacích pracích na stavbě.

Podle názoru NSS lze správnost závěru krajského soudu vyvrátit také výkladem redukce ad absurdum, jímž by bylo možno dovodit, že stojí-li na pozemku stavba cizího vlastníka, lze bez ohledu na vlastníka pozemku provádět na takové stavbě jakékoliv nástavby a stavební úpravy.

Z **nepublikovaného** usnesení Ústavního soudu ze dne 24. 3. 2005 čj. II ÚS 251/03, které se týká místní příslušnosti organizačních jednotek občanských sdružení podle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Z usnesení vyplývá:

Podmínky, za kterých je občanské sdružení oprávněno účastnit se správního řízení, jsou zcela jednoznačně stanoveny v § 70 odst. 2 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a uvedené ustanovení nelze, a to ani odkazem na obsah stanov sdružení, vykládat natolik extenzivním způsobem, který vede k obcházení zákona či přímo k jeho porušení. Z logické a teleologické metody výkladu pojmu „místně příslušná organizační jednotka občanského sdružení“ bezpochyby vyplývá, že se jedná o organizační jednotku (se samostatnou právní subjektivitou), která vykonává svá oprávnění na určité, z hlediska lokalizace přesně specifikované části území České republiky, přičemž jen ve vztahu k tomuto území může využívat oprávnění, vyplývající ze zákona o ochraně přírody a krajiny, včetně práva být účastníkem správního řízení.

SPRÁVNÍ PRÁVO

Číslo 1/2005

JUDr. J. Vedral, Ph.D.: Nový správní řád a územní samospráva. Autor identifikuje nové právní instituty a popisuje nejdůležitější změny, které z nové kodifikace správního procesu vyplývají pro územní samosprávné celky v oblasti přenesené i samostatné působnosti.

PRÁVNÍ ROZHLEDY

Číslo 5/2005

Prof. JUDr. D. Hendrych, CSc.: K institutu opatření obecné povahy v novém správním řádu.

Charakteristiky a objasnění povahy, účelu a využití tohoto nového právního institutu zakotveného v části šesté nového správního řádu.

Číslo 8/2005

Mgr. M. Králík, Ph.D.: Soudní výkon správních rozhodnutí ve světle judikatury Nejvyššího soudu – 1. část.

JUDr. P. Zima: Stručný úvod do práva stavby.

PRÁVNÍ RÁDCE

Číslo 2/2005

Ing. Boh. Kuba: Podlahová plocha jednotky – součást prohlášení vlastníka budovy.

Autor přibližuje popis jednotky v prohlášení vlastníka budovy, základní definici podlahové plochy jednotky a její výpočet a přípo-

juje stanovisko odboru bytové politiky MMR k některým nejasnostem ve způsobu výpočtu podlahové plochy.

Mgr. Stanislav Malý: Územní řízení.

Autor rozebírá některé otázky platné právní úpravy obsažené v § 32 až 42 SZ, týkající se především průběhu územního řízení a změny územního rozhodnutí; přitom poukazuje na dílčí nejasnosti a nejednoznačnosti použitých dikcí.

Číslo 3/2005

Mgr. Stanislav Malý: Povolování staveb, změn staveb a udržovacích prací.

Článek se věnuje vymezení staveb a jejich změn, zařízení, činností a prací, u kterých se nevyžaduje stavební povolení ani ohlášení (§ 56 SZ).

Poznámka: Škoda, že v textu přiřazeném k písmenu c) jsou opakovaně uváděny stavby namísto zařízení.

Číslo 4/2005

JUDr. M. Hanák: Pohoda bydlení.

Názory autora na obsah uvedeného pojmu ve světle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 137/1998 Sb. a stanoviska odboru stavebního řádu MMR ze dne 3.1.2000.

Mgr. St. Malý: Ohlašování.

Autor rozebírá ustanovení § 54 až 57 stavebního zákona, v nichž je upravena problematika ohlašování některých staveb, jejich změn a udržovacích prací; zabývá se obsahem pojmu ohlášení, významem tohoto právního institutu a jeho používáním v praxi stavebních úřadů.

STAVITEL

Číslo 2/2005

Ing. J. Šála: Změny v požadavcích tepelné ochrany budov.

Článek se týká změn v ČSN 73 0540-2/2002 Tepelná ochrana budov – Část 2: Požadavky.

Ing. L. Kratochvílová: Převod evropských norem do národních systémů.
(informace)

Číslo 3/2005

JUDr. E. Barešová, ČÚZaK: Jak si počínat v souladu s právem.

Autorka se v článku věnuje problematice odstoupení od smlouvy o převodu nemovitosti a zápisu do katastru nemovitostí.

Ing. J. Šála: Výpočtové metody v normách.

Článek, který navazuje na autorův příspěvek v č. 2/2005, se týká tepelné ochrany a energetické náročnosti budov.

Číslo 4/2005

Ing. V. Kučera, CSc.: Spadne či nespadne hurdiskový strop?

Autor se v článku vrací k závažným problémům s bezpečností hurdiskových stropů, které se opakovaně vyskytly v r. 2002, a na příkladech konkrétních havárií seznamuje s aktuálními poznatky.

Ing. arch. I. Šrom: Administrativní budovy a prostory.

Informace o aktualizované normě ČSN 73 5305 Administrativní budovy a prostory, účinné od května 2005.

MODERNÍ OBEC

Číslo 3/2005

Mgr. St. Malý: Stavební činnost pod lupou právních předpisů. (27)

Článek je věnován nařízení stavebního úřadu k odstranění stavby a otázce hrazení nákladů na odstranění stavby.

Mgr. J. Břeň: Obecná ustanovení o správním řízení. (3)

Autor informuje o druhé části nového správního řádu, konkrétně o formách správních aktů a o věcné a místní příslušnosti správního orgánu.

Číslo 4/2005

Mgr. J. Břeň: Nový správní řád – dožádání, podjatost, doručování. (4)
Další informace o vybraných institutech nového správního řádu.

Mgr. St. Malý: Stavební činnost pod lupou právních předpisů. (28)

Autor se věnuje ústnímu příkazu k odstranění stavby, odstraňování informačních, reklamních a propagačních zařízení a nařízení zabezpečovacích prací podle stavebního zákona.

Bulletin STAVEBNÍ PRÁVO

Číslo 1/2005

Z obsahu:

- Ing. B. Vlk: Problematika autorizovaných inspektorů v anglickém stavebním právu.
- JUDr. P. Schödelbauerová: Práva k pozemkům a zákon o vlastnictví bytů.
- JUDr. E. Flegel: Exkurs do kanadské úpravy veřejného stavebního práva.
- Dr. H. Jäde: Základní principy stavebního řádu v SRN (souhrn).
- JUDr. J. Plos: Několik poznámek na okraj jednoho zásadního usnesení Nejvyššího správního soudu (čj. 6 A 97/2001-39 ze dne 12. 10. 2004).
- Ing. V. Vondrášek: Normy a jejich závaznost.
- K. Veselý: Vedení stavebního deníku v elektronické podobě.

Na pomoc právní praxi:

- stavební úřady a sousedské spory
- z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 29. 9. 2004 zn. 32 Odo

765/2004 (je-li stavebníkem právnická osoba, je povinna hradit náklady záchranného archeologického výzkumu ve smyslu § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., i když nepodniká).

NORMALIZACE

Od dubna 2005 je v účinnosti změna Z 1 normy ČSN 73 0540-2 Tepelná ochrana budov – Část 2: Požadavky.

Od května 2005 je v účinnosti nová norma ČSN 73 5305 Administrativní budovy a prostory.

NOVÉ PUBLIKACE

J. Doležal – J. Mareček – O. Vobořil: Stavební zákon v teorii a praxi.

11. aktualizované vydání podle právního stavu k 1. 5. 2005. Publikaci vydalo Linde Praha, a.s. – Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví, Opletalova 36, 115 51 Praha 1.

VEŘEJNÁ SPRÁVA

Číslo 8/2005

E. Šromová: Rozdíly mezi obcí a obecním úřadem.

Ve světle zákona o obcích autorka vysvětluje základní rozdíly mezi obcí a orgány obce, především obecním úřadem, a mezi jejich působnostmi.

Číslo 9/2005

JUDr. M. Brůna, MV ČR: Soudy soudily přenesenou působnost. Autor na podkladě rozsudku Nejvyššího správního soudu a názoru Ministerstva vnitra vyjadřuje stanovisko k tezi krajského soudu o tzv. generální podjatosti úředníků obecního úřadu v řízeních, kde je účastníkem sama obec.

JUDr. J. Kroupa: Zdánlivě jasný problém. Okruh účastníků správního řízení a nález Ústavního soudu I. ÚS 547/02.

Článek je věnován právní úpravě otázky kdo je a kdo není účastníkem správního řízení podle správního řádu.

Číslo 10/2005

Zpráva o stavu vzdělávání úředníků územních samosprávných celků v ČR v letech 2003 – 2004.

Číslo 11/2005

Ing. F. Plecháč, SEI: Novelizace vyhlášky č. 231/2001 Sb., kterou se vydávají podrobnosti náležitostí energetického auditu.

M. Štěpán, auditor: K novele vyhlášky o energetickém auditu.

Oba články jsou věnovány vyhlášce č. 425/2004 Sb., která s účinností od 1. 8. 2004 změnila vyhlášku č. 231/2001 Sb.

Číslo 12/2005

Institut pro místní správu Praha: Příprava na nový správní řád. Informace o kurzech, organizovaných IMS v období od 29. 6. do 16. 11. 2005, a o počtu volných míst v nich.

Číslo 15/2005

JUDr. J. Kroupa: Střet vlastnických práv k pozemku a stavbě. „Neoprávněná stavba“ a ochrana vlastníka pozemku podle nálezu Ústavního soudu III. ÚS 455/03.

Autor na podkladě rozsudků okresního a krajského soudu a rozhodnutí Ústavního soudu nálezem ze dne 25. 1. 2005 ve věci neoprávněné stavby (přístavby), která stojí zčásti na cizím – sousedním pozemku, upozorňuje na složitost otázek, které je nutné posuzovat při řešení sporů mezi vlastníkem pozemku a vlastníkem stavby.

Číslo 16/2005

Ing. I. Plocková, Ministerstvo průmyslu a obchodu: Stavění a provozování budov s ohledem na směrnici 2002/91/ES o energetické náročnosti budov.

Informace o navrhování, provádění a užívání (provozování) budov s požadovaným vnitřním prostředím podle vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, a vyhlášek k provedení jeho § 6 a 9.

V rubrice Poradna odpovídá Ing. B. Kuba na aktuální otázky týkající se katastru nemovitostí, konkrétně

- jaké jsou povinnosti vlastníků nemovitostí k umožnění vstupu či vjezdu na jejich pozemky při provádění zeměměřických prací spojených s novým mapováním v obci,
- jak postupovat při zjištění chyb v katastru nemovitostí a jak racionálně dosáhnout nápravy.

INFORMACE A STANOVISKA

Sdělení Ministerstva financí ze dne 24. 3. 2005 k aplikaci položky 17 sazebníku zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.

„Od dne 16. ledna 2005 nabyl účinnosti zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.

Sazebník správních poplatků je nedílnou přílohou zákona o správních poplatcích. Za účelem jednotného postupu stavebních úřadů podle položky 17 bod 1 sazebníku zákona o správních poplatcích, Ministerstvo financí, po projednání předmětů poplatků z hlediska stavebního řádu s pracovníky příslušných útvarů Ministerstva pro místní rozvoj, sděluje:

Podle položky 17 bod 1 sazebníku zákona o správních poplatcích vybírají stavební úřady poplatky za vydání stavebního povolení; podle bodu 2 této položky vybírají poplatky za vydání rozhod-

nutí o změně stavby před dokončením; podle bodu 3 a 4 této položky vybírají stavební úřady poplatky za vydání povolení informačního, reklamního nebo propagačního zařízení a za povolení terénních úprav.

Předmětem poplatku podle této položky je vždy individuální správní akt, tj. kladné vyřízení žádosti, kterým je stavební povolení nebo rozhodnutí anebo povolení podle bodů 3 a 4. Zpoplatňovaným úkonem podle položky 17 je tedy vždy vydávané stavební povolení (rozhodnutí, povolení) nikoli žádost o vydání stavebního povolení, rozhodnutí apod.

Stavební úřad (správní úřad ve smyslu zákona o správních poplatcích) po provedeném stavebním řízení vyzve stavebníka (poplatníka) výzvou (tiskopis MF č. 454307/vzor č. 6) k zaplacení poplatku. Proti výzvě, která je rozhodnutím podle § 32 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, se poplatník může odvolat do 15 dnů ode dne doručení výzvy (§ 5 odst. 1 poslední věta zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích). Stavební úřad, který vydává Výzvu k zaplacení poplatku, je ve smyslu zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, správcem poplatku. Odvolacím orgánem je nadřízený orgán stavebního úřadu.

Není-li poplatek zaplacen na výzvu správního úřadu, stavební povolení nebude vydáno a řízení bude zastaveno podle zákona č. 71/1996 Sb., správní řád. Konkrétní důvod pro zastavení řízení „nezaplacení poplatku ve stanovené lhůtě“ stanoví zvláštní zákon, tj. zákon o správních poplatcích. Po nabytí účinnosti správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.) již nebude využíván zákon o správních poplatcích, protože nezaplacení správního poplatku jako titul pro zastavení řízení je v novém správním řádu uveden.

Pokud zaplatí poplatník správní poplatek již při podání žádosti o vydání stavebního povolení, tj. před splatností poplatku, správní úřad jej poplatníkovi nevrací. Zaplacený poplatek před lhůtou splatnosti je povinen správní úřad vrátit v plné výši, nebylo-li stavební povolení vydáno, ale jen k žádosti poplatníka, tak jak stanoví ustanovení § 7 odst. 1 zákona o správních poplatcích. Poplatek vrací stavební úřad rozhodnutím podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o správních poplatcích, protože nebyl proveden požadovaný úkon, v daném případě nebylo vydáno stavební povolení, rozhodnutí nebo povolení podle bodu 2 až 4 položky 17. Tento postup vyplývá z toho, že zpoplatňovaným úkonem podle položky 17 stavebníka zákona o správních poplatcích je individuální správní akt – stavební povolení, jak je již uvedeno výše.

Podle položky 17 vybere stavební úřad správní poplatek ve stanovené výši i když jedním stavebním povolením povoluje více staveb uvedených pod jedním písmenem bodu 1 této položky. Např. jedno stavební povolení obsahuje 10 staveb pro bydlení s nejvýše třemi byty. Správní poplatek bude vybrán ve výši 300 Kč podle bodu 1 písm. a) této položky.

Je-li jedním stavebním povolením povolena stavba pro bydlení

[bod 1 písm. a)], stavba garáže nejvýše s třemi stánkami [bod 1 písm. d)] a stavba přípojek na rozvod plynu, elektřiny a na kanalizaci [bod 1 písm. f)], vybere stavební úřad poplatek ve výši 900 Kč, protože poplatky stanovené za stavby uvedené pod jednotlivými písmeny bodu 1 této položky se nasčítávají, jak stanoví poznámka bod 1 k této položce.

Podle položky 17 bod 1 písm. g) se vybere správní poplatek za vydání stavebního povolení k drobným stavbám a jejich změnám. Pro účely správních poplatků se drobnou stavbou ve smyslu tohoto ustanovení rozumí každá stavba, která plní doplňkovou funkci ke stavbám uvedeným pod písmenem a) až e) této položky, např. bazén, kůlna, prádelna apod. u stavby pro bydlení, rekreačního objektu atd.

Pokud za stavební povolení k takovým drobným stavbám byl vybrán správní poplatek v době od nabytí účinnosti zákona o správních poplatcích podle písmene i) této položky, tj. ve výši 3 000 Kč, stavební úřad vrátí přeplatek na správním poplatku, a to bez žádosti poplatníka. Charakter pojmu „drobné stavby“ podle stavebního řádu a pro účely zákona o správních poplatcích (předmět poplatku podle písmene i) položky 17) je rozdílný a částka, o kterou bylo zaplacené na poplatek více než stanoví zákon o správních poplatcích, byla na poplatníkovi vyžádána správním úřadem, proto je třeba vrátit příslušnou částku z úřední povinnosti a zajistit tak správný postup podle zákona o správních poplatcích.

Mgr. Petr Pelech
ředitel odboru 53

V Praze dne 24. března 2005“

K problematice úprav výtahů

(dodatek ze dne 25. 4. 2005 ke stanovisku odboru stavebního řádu MMR ze dne 3. 12. 2003, které bylo publikováno ve Stavebně správní praxi č. 1/2004)

Mezi odbornou i laickou veřejností je nesprávně interpretováno ustanovení § 21 odst. 1 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů, které zní: „Na stanovené výrobky uvedené na trh před nabytím účinnosti nařízení vlády vydaného podle § 12 odst. 1 se vztahují předpisy platné v době jejich uvedení na trh, pokud právní předpisy výslovně nestanoví jinak.“

Toto ustanovení řeší zejména vztah výsledků posuzování shody stanovených výrobků podle zákona č. 22/1997 Sb. k výsledkům hodnocení, schvalování nebo certifikování výrobků podle zákona č. 30/1968 Sb., o státním zkušebnictví, který byl zákonem č. 22/1997 Sb. zcela nahrazen. Zákon č. 30/1968 Sb. se však nevztahoval na výrobky, které nemohly být smontovány do konečného stavu u výrobce.

Problematiku technických požadavků na výtahy upravuje nařízení vlády č. 27/2003 Sb., které bylo s účinností od 1. 5. 2004 novelizováno nařízením vlády č. 127/2004 Sb.

Z důvodu aktualizace předchozího výše zmíněného stanoviska uvádíme dále platné technické normy, podle kterých by měly zúčastněné osoby (majitel/provozovatel výtahu, správce, servisní firma) provádět veškeré činnosti související s provozem a servisem výtahů:

- ČSN 27 4002 Bezpečnostní předpisy pro výtahy – Provoz a servis výtahů, účinnost od 1. 4. 2003,
- ČSN 27 4007 Bezpečnostní předpisy pro výtahy – Prohlídky a zkoušky výtahů v provozu, účinnost od 1. 7. 2004,
- ČSN 27 4011 Bezpečnostní předpisy pro konstrukci a montáž výtahů – Podstatné změny výtahů, účinnost od 1. 7. 2004,
- ČSN EN 81–70 Bezpečnostní předpisy pro konstrukci a montáž výtahů – Část 70: Zvláštní úprava výtahů určených pro dopravu osob a osob a nákladů – Přístupnost výtahů včetně osob s omezenou schopností pohybu a orientace, účinnost od 1. 12. 2003,
- ČSN EN 81-80 Bezpečnostní předpisy pro konstrukci a montáž výtahů – Existující výtahy – Část 80: Předpisy pro zvyšování bezpečnosti existujících výtahů určených pro dopravu osob nebo osob a nákladů, účinnost od 1. 7. 2004.

Nejdůležitějším a nejučinějším krokem ke zjištění skutečného stavu výtahu ve vztahu k současně platným požadavkům na výtahy určené pro dopravu osob nebo osob a nákladů je provedení inspekční prohlídky třetí nezávislou stranou, tj. akreditovaným inspekčním orgánem typu A podle ČSN EN ISO/IEC 17020 (účinnost od 1. 4. 2005). Jednoznačným závěrem inspekční prohlídky výtahu určeného k dopravě osob nebo osob a nákladů uvedeného na trh před 1. 10. 1999 je posouzení provozních rizik a navržení nápravných a ochranných opatření.

Ověřování požární bezpečnosti staveb v kolaudačním řízení.

(ze stanoviska odboru stavebního řádu MMR ze dne 24. 2. 2005 čj. 3648/05-62)

K dotazu v uvedené věci bylo sděleno:

V kolaudačním řízení stavební úřad podle stavebního zákona a § 32 odst. 1 písm. b/ vyhlášky č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, ve znění pozdějších předpisů, ověřuje, zda byly dodrženy podmínky územního rozhodnutí a stavebního povolení a zda užívání stavby nebude ohrožovat zájmy společnosti, především z hlediska ochrany života a zdraví osob. Požadavky orgánu státní správy, který je dotčeným orgánem v kolaudačním řízení, a které nejsou stanoveny formou samostatného správního rozhodnutí, musí být zapracovány (převzaty) do podmínek kolaudačního rozhodnutí stavebního úřadu v konkrétní a určité dikci. Podle § 31 odst. 1 písm. c/ zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ověřuje orgán vykonávající státní požární dozor, zda byly dodrženy podmínky požární bezpečnosti staveb s tím, že státní požární dozor podle § 31 odst. 3 cit. zákona se nevykonává u jednoduchých a drobných staveb, kromě staveb určených pro výrobu a skladování, zemědělských staveb a stavebních úprav včetně

udržovacích prací, jejichž provedení by mohlo ovlivnit požární bezpečnost stavby. Výsledkem je stanovisko, které je podkladem v řízení podle stavebního zákona a je pak zpravidla uvedeno v protokolu, který o ústním jednání sepíše stavební úřad. V kolaudačním řízení nemohou orgány požární ochrany uplatňovat další (nové) požadavky nad rámec jimi posuzované dokumentace podle § 31 odst. 1 písm. b/ zákona č. 133/1985 Sb. V kolaudačním rozhodnutí podle § 34 odst. 2 písm. b/ vyhlášky č. 132/1998 Sb. jsou v podmínkách pro užívání stavby obsaženy i povinnosti k zajištění požární bezpečnosti, pokud je to v konkrétním případě třeba.

Je evidentní, že stanovisko orgánu požární ochrany lze kvalifikovaně vypracovat až po kontrole dokončované stavby a uplatnit je při ústním jednání v rámci kolaudačního řízení.

Pokud z důvodů na straně Hasičského záchranného sboru nebylo možné zajistit účast zástupce HZS na ústním jednání a místním šetření v rámci kolaudačního řízení, bylo by vhodné po neformálním projednání se stavebním úřadem a se stavebníkem zvolit náhradní termín prohlídky stavby za účasti stavebníka nebo jeho zástupce. O výsledku by pak orgán požární ochrany neprodleně vyrozuměl stavební úřad. Toto nestandardní, spíše „nouzové“ řešení, by bylo možné akceptovat tam, kde stavebník je jediným účastníkem kolaudačního řízení.

Pro úplnost připomínáme, že součinnost stavebních úřadů a Hasičského záchranného sboru kraje je též předmětem stanoviska GŘ HZS ze dne 23. 8. 2001, čj. PO-2941/SPD-2001, které bylo publikováno ve Stavebně správní praxi č. 4/2001.

K výkonu rozhodnutí o odstranění stavby.

(ze stanoviska odboru stavebního řádu MMR ze dne 28. 3. 2005 čj. 1363/05-62)

Výkon rozhodnutí je upraven zákonem č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), nikoli stavebním zákonem. Rozhodnutí ukládající nepeněžitě plnění, jakým je např. nařízení odstranění stavby, se vykoná náhradním výkonem. Podle § 79 odst. 2 správního řádu náhradní výkon spočívá v tom, že práce uložené vykonatelným správním rozhodnutím provede na náklady a nebezpečí povinného někdo jiný. Zaujímat obecná stanoviska k aplikaci tohoto právního předpisu přísluší Ministerstvu vnitra.

Ministerstvo pro místní rozvoj může poskytnout pouze obecné stanovisko k aplikaci zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), a souvisejících předpisů.

Podle § 90 odst. 2 stavebního zákona v rozhodnutí, jímž se nařizuje odstranění stavby, stanoví stavební úřad, mimo jiné, podmínky pro odborné vedení prací, zajištění bezpečnosti včetně okolních pozemků a staveb a podmínky vyplývající z obecných technických požadavků na výstavbu.

Vyhláška č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, v § 39 odst. 2 upřesňuje obsah výroku rozhodnutí o odstranění stavby.

Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, stanoví technické požadavky na odstraňování staveb (bourání, demontování, přemísťování) v § 29 odst. 1 až 5. Podmínky pro provádění bouracích prací při odstraňování stavby upravuje též vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu č. 324/1990 Sb., o bezpečnosti práce a technických zařízení při stavebních pracích.

Jakým způsobem má být postupováno při odstraňování stavby (bourání, rozebrání, přemísťování) musí být patrné především z rozhodnutí, kterým se její odstranění nařizuje a stanoví se po ně podmínky. Návod, který by obecně platil pro postup při fyzickém odstraňování staveb, není možné poskytnout. Nelze totiž postihnout všechny jednotlivosti konkrétních případů, zejména nespočet rozdílů mezi stavbami.

Stavební úřad, jestliže nařizuje odstranění stavby (včetně stanovení postupu při jejím odstranění), musí přihlížet ke všem okolnostem a povaze každého konkrétního případu, především ke konstrukčnímu provedení stavby, použitým materiálům, rozpojitelnosti konstrukcí a zabudovaných prvků a z toho vyplývající technické náročnosti bouracích prací, k ochraně životního prostředí a ochraně oprávněných práv a zájmů osob.

Povinnost fyzicky odstranit stavbu nemůže stavební úřad ukládat jejímu vlastníkovvi (svěpomocí); ukládá se mu povinnost zajistit odstranění stavby odbornou k tomu oprávněnou právnickou nebo podnikající fyzickou osobou. Ta garantuje bezpečně, odborně a hospodárné provedení prací spojených s odstraněním stavby podle podmínek, které stanoví stavební úřad v rozhodnutí o odstranění stavby. Totéž platí pro provádění výkonu rozhodnutí, který nelze zabezpečit firmou, pokud by neměla příslušné oprávnění.

Pojmy jednoduchá a drobná stavba podle stavebního zákona ve vztahu k zákonu č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, a k zákonu č. 360/1992 Sb. (autorizační zákon).

(ze stanoviska MMR ze dne 7. února 2005 čj. 2912/05-62)

Pojmy jednoduchá a drobná stavba obsahují předpisy veřejného stavebního práva již od roku 1976. V současnosti jsou formou taxativního výčtu specifikovány v § 139b odst. 5 až 9 stavebního zákona.

Z vymezení jednotlivých jednoduchých a drobných staveb je zřejmé, že mezi ně nejsou zahrnuty stavby pozemních komunikací, stavby vodních děl, stavby drah ani stavby letecké. Tyto speciální stavby vymezují zvláštní zákony, které jsou v působnosti příslušných ústředních správních úřadů, a stavební povolení pro ně vydávají orgány vykonávající státní správu na uvedených úsecích podle zvláštních předpisů (tzv. speciální stavební úřady). U staveb pozemních komunikací jde o zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, a jeho prováděcí vyhlášku č. 104/1997 Sb., v obou případech ve znění pozdějších předpisů.

Vymezení jednoduchých a drobných staveb, uvedená v citovaných ustanoveních stavebního zákona, se tedy nevztahují na stavby pozemních komunikací jako dopravní stavby ve smyslu § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů.

*Přílohu Stavebně správní praxe sestavil: Jiří Doležal
MMR*